

Dato: 21. januar 2025

Kommissorium: Lokal trepart i Hovedvandoplandet Horsens Fjord

Regeringen og en række af Folketingets partier har den 18. november 2024 indgået 'Aftale om Implementering af et Grønt Danmark'. Denne aftale følger op på den grønne trepartsaftale fra sommeren 2024.

Med aftalen skal der nedsættes en lokal trepart i Hovedvandoplandet Horsens Fjord. Nærværende kommissorium beskriver rammerne for dette arbejde.

Afgrænsning

De nye lokale treparter tager udgangspunkt i de eksisterende 23 hovedvandoplande og erstatter de nuværende vandoplandsstyregrupper (VOS).

Hovedvandoplandet for Horsens Fjord dækker følgende kystvande: Horsens Ydre fjord, Horsens Indre fjord samt Norsminde fjord.

Hovedvandoplandet dækker følgende kommuner: Horsens, Hedensted, Odder, Skanderborg, Vejle, og Aarhus Kommune.

Skanderborg, Vejle og Aarhus Kommuner har kun mindre arealer i Hovedvandoplandet og kan derfor vælge at undlade at lade sig repræsentere i den lokale trepart,

Formål

Den lokale trepart skal udarbejde en omlægningsplan inden udgangen af 2025. Omlægningsplanen skal vise vejen til at nå målene med kvælstofindsatsen samt udtagning af kulstofholdige lavbundsjorder.

Planen skal være fuldt dækkende for hovedvandoplandets indfrielse af det nationalt udmeldte indsatsbehov for kvælstofreduktion. Dette med formålet om, at der kan ske målopfyldelse i henhold til EU's vandrammedirektiv, dvs. "god" økologisk tilstand.

Dertil skal den lokale trepart arbejde for så vidt muligt at identificere arealer inden for omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur, og hvor muligt også til strengt beskyttet natur.

Omlægningsplanen er dynamisk og skal løbende opdateres. Parallelt hermed skal kommuner og øvrige parter arbejde for, at projektrealiseringer af de planlagte omlægninger gennemføres.

Organisering

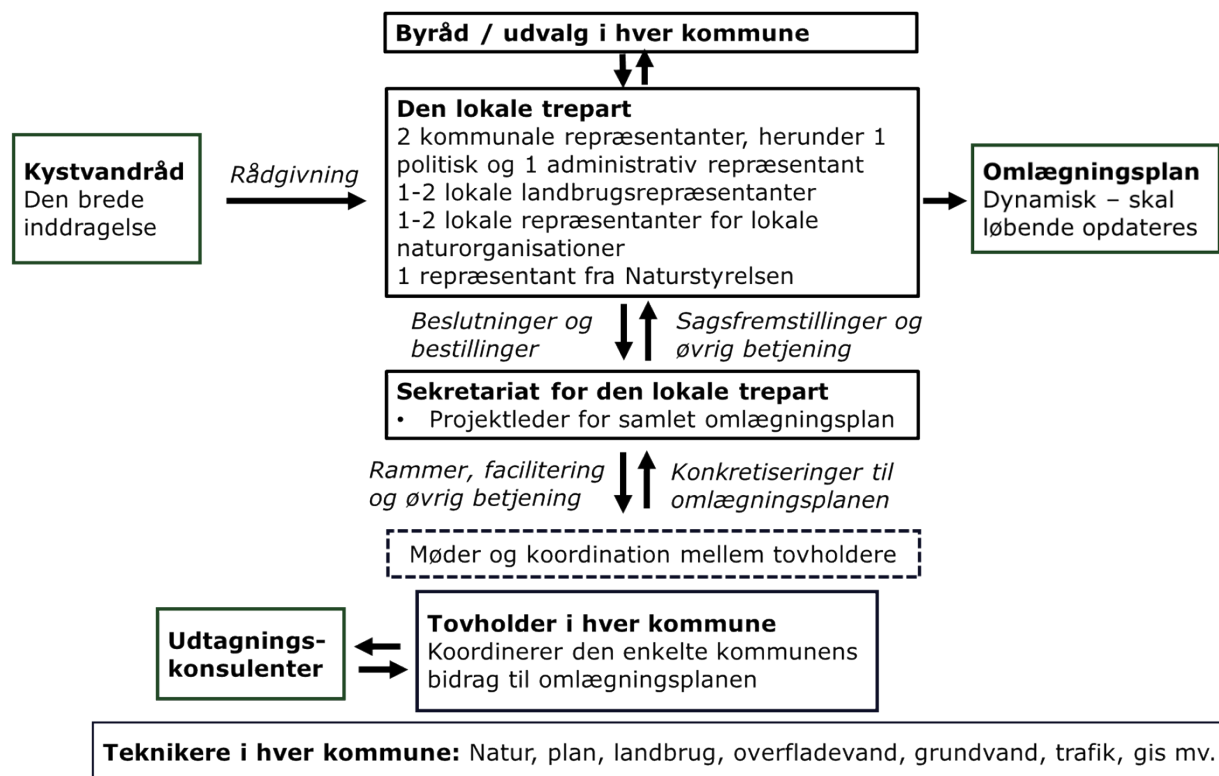
Den centrale motor for udarbejdelsen af omlægningsplanen er den lokale trepart, jf. Figur 1. Kommunerne sidder for bordenden i den lokale trepart og har i sidste ende beslutningskompetencen.

Horsens Kommune er formands- og sekretariatskommune.

Der ansøges om etablering af et Kystvandråd, som skal understøtte den brede inddragelse og have en rådgivende funktion i forhold til den lokale trepart.

Den lokale trepart betjenes af et sekretariat, som også har ansvaret for den overordnede koordinering. Derudover er der en tovholder for hver kommune, som har ansvaret for hver kommunes bidrag til omlægningsplanen og overblikket over gennemførte projektrealiseringer.

Figur 1. Overordnet organisering af den lokale trepart omkring Horsens Fjord

Den lokale trepart

Den lokale trepart sætter de overordnede rammer for omlægningsplanen, så der sikres målopfyldelse af de statslige krav. Desuden skal den lokale trepart koordinere og skabe overblik over de forskellige projekter i oplandet.

Den lokale trepart skal understøtte, at omlægningsplanen bliver en fælles opgave, hvor der tænkes på tværs af kommunegrænser. Den lokale trepart skal desuden understøtte samarbejdet med landbrugs- og naturorganisationer.

Den lokale trepart består af følgende medlemmer:

- 2 kommunale repræsentanter, herunder 1 politisk og 1 administrativ repræsentant
- 1-2 lokale landbrugsrepræsentanter
- 1-2 lokale repræsentanter for lokale naturorganisationer
- 1 repræsentant fra Naturstyrelsen

Repræsentanterne fra natur- og landbrugsorganisationerne udpeges centralt af hhv. Danmarks Naturfredningsforenings og Landbrug & Fødevarers hovedorganisationer. Naturstyrelsen udpeger selv deres repræsentant.

Der kan på møderne i den lokale trepart deltage relevant administrativt personale fra kommunerne.

Den lokale trepart skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs. Der skal som udgangspunkt opnås enighed, men det er ikke muligt at nedlægge veto. Beslutningskompetencen ligger hos byrådene, som i sidste ende godkender omlægningsplanerne for egen geografi.

Byrådene vil løbende blive inddraget i arbejdet i 2025, forventeligt med én sag i foråret, én i efteråret og én med endelig godkendelse af omlægningsplanen

Der vil være behov for hyppige møder i den lokale trepart i 2025, når omlægningsplanen udarbejdes. Der vil som udgangspunkt afholdes møder den første fredag i hver måned kl. 9. Fra 2026 mødes den lokale trepart efter behov, som udgangspunkt ca. 3-4 gange årligt. Der er mulighed for at sende en suppleant.

Kystvandråd

Der ansøges om etablering af et Kystvandråd. Der udarbejdes et særskilt kommissorium for Kystvandrådet.

Sekretariat

Sekretariatet skal understøtte, at den lokale trepart får et oplyst grundlag til at træffe beslutninger. Sekretariatet står bl.a. for sagsfremstillinger og beslutningsreferater samt koordinering af notater og løbende svar på spørgsmål mv.

Sekretariatet udarbejder sagsfremstillinger, som kan fremlægges for byråd og politiske udvalg i kommunerne.

Sekretariatet fungerer som bindeled mellem den lokale trepart og tovholderne i hver kommune. På baggrund af den lokale treparts beslutninger vil sekretariatet sende løbende bestillinger til tovholderne samt udstikke de overordnede rammer for arbejdet. Samtidig skal der være plads til metodefrihed i de enkelte kommuner.

Sekretariatet vil facilitere løbende møder med tovholderne.

I sekretariatet er en projektleder for den samlede omlægningsplan. Sekretariatet placeres i Horsens Kommune.

Tovholdere i hver kommune

Hovedopgaven for de tovholderne er den enkelte kommunes bidrag til den samlede omlægningsplan. Der skal ikke udarbejdes omlægningsplaner for hver kommune, men kommunerne skal hver især arbejde med sit bidrag til hovedvandoplandets samlede omlægningsplan.

Der skal være et løbende samarbejde og koordination mellem tovholderne, bl.a. om de geografiske områder som går på tværs af kommunerne.

Tovholderne skal levere på bestillinger fra sekretariatet og derigennem medvirke til konkretisering af den samlede omlægningsplan.

Tovholderne skal have et tæt samarbejde med forskellige fagligheder og afdelinger i hver kommune, herunder bl.a. medarbejdere med viden om kommune- og lokalplaner, natur,

landbrug, overfladevand, grundvand mv. Derudover skal tovholderne sikre et tæt samarbejde med udtagningskonsulenterne og øvrige eksterne samarbejdspartnere.

Tovholderne skal også arbejde for, at omlægningerne gennemføres i overensstemmelse med omlægningsplanen, og at der kontinuerligt er fremdrift i kommunens arbejde med projektrealiseringer parallelt med omlægningsplanens udarbejdelse.

Proces

Den lokale trepart nedsættes i januar og vil på første møde drøfte tidsplan, metode samt kriterier for udpegning af arealer. Geografiske afgrænsninger på kort afventer, at kriterierne er fastlagt. I processen vil også indgå, at indsatsbehovet fordeles på tværs af kommunerne, som ud fra kriterierne har metodefrihed i forhold til udpegning af arealer samt øvrige virkemidler.

Datagrundlag

I arbejdet med udarbejdelsen af omlægningsplanen vil der udelukkende blive anvendt eksisterende data, som er umiddelbart tilgængeligt, fx retentionskortet fra GEUS. Det vil forventeligt stort set udelukkende være de data og gis-lag, som indgår i MARS ("Multifunktionel Areal Registrering"), som er det IT-system, som omlægningsplanerne skal udarbejdes i.

På den længere bane er der mulighed for at bestille nye analyser igennem Kystvandrådet. Den enkelte kommune kan selv bestemme, om de vil anvende dataanalyser inden for egen geografi.

Økonomi

Der er med "Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark" afsat midler til kommunernes arbejde. Den konkrete udmøntning af midler til kommunerne sker ifm. indgåelse af Økonomiaftalen mellem regeringen og KL i foråret 2025.

Horsens Kommune stiller projektleder for den samlede omlægningsplan til rådighed.